

Άρωμα Ξηρολιβάδου

www.xirolivado.gr

Ιούνιος 2009 αρ.φύλλου 6
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ

ΑΡΩΜΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ
Ιούλιος 2009
αρ. φύλλου 6
Εκδίδεται από τον
Πολιτιστικό Όμιλο Ξηρολιβάδου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

- 1) ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΥΦΛΙΔΗΣ
Κιν 6977656113 & 2331023235
e-mail: anastif@yahoo.gr
- 2) ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΚΗΣ
Κιν. 6944732077 & 2331022002
- 3) ΚΟΓΙΑ ΤΑΣΟΥΛΑ
Τηλ. 2331071241
e-mail: ankoyia@hotmail.com
- 4) ΤΣΙΑΜΗΤΡΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
Κιν. 6946461136 & 2331063252
e-mail: tsamioan@otenet.gr
- 5) ΤΣΙΑΜΗΤΡΟΣ ΗΛΙΑΣ
Κιν. 6974452119 Οικ. 2331071923
e-mail: tsamil@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ

Βασιάδης Αναστάσιος

**ΥΠΕΥΘ. ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ**

Τυφλίδης Αναστάσιος

ΔΝΣΗ:

Ξηρολιβάδο - Δήμος Βέροιας
Τ.Κ. 591 00, Τ.Θ. 159, Βέροια
e-mail: xirox@yahoo.gr
Ιστοσελίδα: www.xerolivado.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Βασιάδης Αναστάσιος
Αντιπρόεδρος: Τυφλίδης Αναστάσιος
Γ.Γ.: Κόγια Αναστασία
Ταμίας: Τσιαμήτρος Ιωάννης
Μέλη: Γεωργίου Γιώργος, Χασιώτης
Βασίλης, Φουρκιώτη Ελβίρα

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αράβας Βασίλης
Τσιαμήτρος Αποστόλης
Κουμπουλίδης Λάζαρος

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
Νέα Νικομήδεια Ημαθίας
Τηλ.: 23310 90234, 90339
e-mail: karamanlidis@otenet.gr

ΑΡΩΜΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ

ΑΡΩΜΑ ΒΕΡΜΙΟΥ

Μια ακόμη καλοκαιρινή περίοδος είναι μπροστά μας. Οι ήχοι των κουδουνιών από τα κοπάδια των κτηνοτρόφων στο λιβάδι του Ξηρολιβάδου, θα χαϊδεύουν όλο το καλοκαίρι τα αυτιά μας. Ήχοι που συνηθίσαμε όλοι εμείς που κάθε χρόνο τέτοια εποχή ταυτιζόμαστε με αυτόν τον ευλογημένο τόπο. Εφέτος όμως κάτι το διαφορετικό θα αναδύεται όλη αυτή την εποχή. Θα είναι το «άρωμα του Βερμίου» από τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις που ο Πολιτιστικός Όμιλος του χωριού έχει σχεδιάσει, τις "Γιορτές Βερμίου 2009".

Οι εκδηλώσεις αυτές που θα πραγματοποιηθούν στον φυσικό τους χώρο το Ξηρολιβάδο, στοχεύουν στην ανάδειξη του πολιτισμού και των παραδόσεων του τόπου μας και θα έχουν λατρευτικό, πνευματικό, συνεδριακό, κοινωνικό, μορφωτικό, φυσιολατρικό, λαογραφικό, αθλητικό, καλλιτεχνικό και εν γένει πολιτιστικό χαρακτήρα και περιεχόμενο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Π.Ο.Ξ. με μεράκι και συστηματική δουλειά, έχει καταρτίσει αυτό το πρόγραμμα, που η επιτυχία του θα καθοριστεί από την ενεργή συμμετοχή των κατοίκων και φίλων του χωριού. Αυτό θα είναι και το κλειδί της επιτυχίας που θα έχει αντίκτυπο στις νεότερες γενεές που θα βιώσουν όλον αυτό τον πολιτιστικό πλούτο του τόπου μας και θα έχουν το κίνητρο της διατήρησης και συνέχισης της παράδοσης.

Σε αυτή την κατεύθυνση συνεισφέρει και η 6η έκδοση του εξαμηνιαίου περιοδικού του Ομίλου «Άρωμα Ξηρολιβάδου». Στις σελίδες αυτού του τεύχους ο αναγνώστης θα πάρει την γεύση όλων των εκδηλώσεων του Π.Ο.Ξ. που πραγματοποιήθηκαν στο Ξηρολιβάδο και την Βέροια κατά την χειμερινή περίοδο. Επίσης θα έχει την δυνατότητα να αναγνώσει κείμενα που αναδεικνύουν ιστορικά στοιχεία του τόπου, συμβουλές και προτάσεις για την καλύτερη διαχείριση του νερού κλπ. Το ΑΡΩΜΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ προβάλλει τον πολιτιστικό πλούτο του χωριού μας και του Βερμίου γενικότερα, δίνοντας στον αναγνώστη το ερέθισμα να επισκεφθεί την περιοχή.

Το καλοκαίρι είναι μπροστά μας και μας επιφυλάσσει ευχάριστες εμπειρίες.

Το Ξηρολιβάδο με την διαχρονικά μοναδική και ανεκτίμητη αξία του, μας ενώνει πάντα και μας περιμένει.

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΒΙΑΡΑ ΜΠΟΥΝΑ

Αναστάσιος Τυφλίδης
Υπευθ. Σύνταξης

ΜΑΓΕΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Η συνεχιζόμενη χιονόπτωση των ημερών απέτρεψε πολλούς να ανέβουν στο Ξηρολιβάδο και να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις που είχε προγραμματίσει ο Πολιτιστικός Όμιλος του χωριού

για τα Χριστούγεννα. Όσοι όμως τελικά το αποτόλμησαν βίωσαν μιά μοναδική εμπειρία και και μια αξέχαστη χριστουγεννιάτικη αίσθηση στο πανέμορφο τοπίο του χιονισμένου βουνού. Τα μηχανήματα της Νομαρχίας είχαν φροντίσει να καθαρίσουν επιμελώς και να καταστήσουν ασφαλή τον δρόμο απο τα χιόνια ώστε οι λάτρεις του βουνού και του Ξηρολιβάδου να μπορέσουν να φτάσουν με άνεση στο αγαπημένο τους χωριό. Μετά την Θεία Λειτουργία οι Ξηρολιβαδιώτες έψαλλαν στον Ιερό Ναό τα εκκλησιαστικά κάλαντα και στην συνέχεια μετέβησαν στο Πολιτιστικό Κέντρο όπου προσφέρθηκαν κεράσματα γύρο από το παραδοσιακό τζάκι και ανταλλάχθηκαν ευχές. Η χριστουγεννιάτικη γιορτή εξελίχθηκε σε ένα πηγαίο γλέντι με παραδοσιακά μουσικά ακούσματα.

[McOza]
— lounge all day —

Μητροπόλεως 40 Βέροια, Τηλ.: 2331 067333

Η ΥΠΟΔΟΧΗ

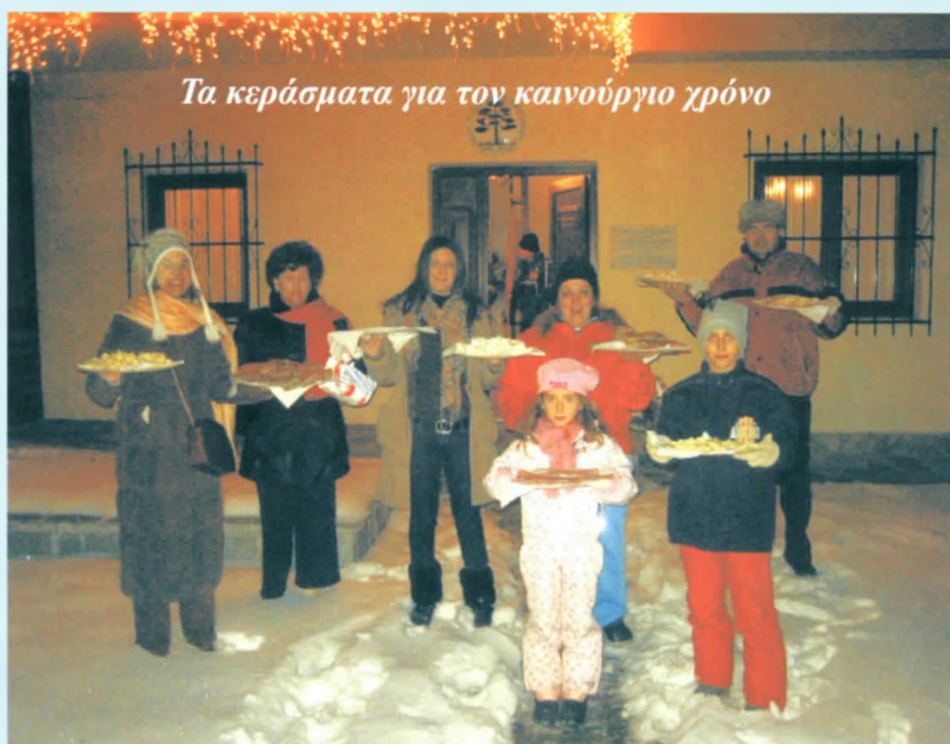
Με ιδιαίτερα φαντασμαγορικό αλλά και παραδοσιακό τρόπο έγινε η υποδοχή του Νέου Χρόνου στο Ξηρολίβαδο με την συμμετοχή πολλών Ξηρολιβαδιωτών αλλά και φίλων του χωριού που αψήφησαν την πολύ χαμηλή θερμοκρασία που επικρατούσε και που έφθασε στους δεκαπέντε βαθμούς κάτω από το μηδέν, προκειμένου να φθάσουν στο αγαπημένο τους χωριό. Οι υπηρεσίες της Νομαρχίας είχαν φροντίσει να καθαρίσουν επιμελώς τον δρόμο από το χιόνι και τον πάγο και έτσι η άνοδος των αυτοκινήτων ήταν απολύτως ασφαλής. Το Πολιτιστικό Κέντρο του χωριού με τον εορταστικό του φωτεινό διάκοσμο για τον οποίο είχε επιληφθεί ο Δήμος Βέροιας προσέφερε στους επισκέπτες ένα πρώτο καταφύγιο θαλπωρής με το μεγάλο τζάκι να καίει ακατάπαυστα ενώ με την φροντίδα των μελών του ΠΟΞ

Τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα στα μεγάφωνα από τα παιδιά του χωριού

προσφέρονταν κεράσματα κάτω από τους ήχους παραδοσιακών ακουσμάτων. Από νωρίς στον εξωτερικό χώρο άναψε από τον φύλακα του χωριού ο πρωτοχρονιάτικος καρτσούνος γύρω από τον οποίο

σταδιακά συγκεντρώθηκε όλος ο κόσμος. Η γιορτή της υποδοχής του Νέου Χρόνου ξεκίνησε με την αναβίωση του δρώμενου των λιγκουτσάρηδων με γνωστούς Ξηρολιβαδιώτες να έχουν ζωστεί τα παραδοσιακά κουδούνια πάνω από τις κάπες και να περιέρχονται το χωριό. Δίπλα στον καρτσούνο στήθηκε ένα πλούσιο τραπέζι για την υποδοχή του νέου χρόνου με κεράσματα που προσέφεραν οι επιχειρήσεις Κώστα Μπλατσιώτη, Πέτρου Μπλατσιώτη, Νίκου Πατσαβούρα και Κώστα Χονδραντώνη. Με έναν ιδιαίτερα τελετουργικό τρόπο τα παιδιά του

Τα κεράσματα για τον καινούργιο χρόνο

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ξηρολιβάδου μετέφεραν τα κεράσματα στο τραπέζι του καρτσούνου για να ...καλοπιάσουν τον Καινούργιο Χρόνο και να μη ...προσπεράσει το χωριό, ενώ έψαλλαν τα κάλαντα της ημέρας. Από τα μεγάφωνα του χωριού άρχισε πριν τα μεσάνυχτα να περιγράφεται λεπτό προς λεπτό η διαδρομή του Νέου Χρόνου κατά αντιστοιχία της πορείας του ελληνικού στρατού που απελευθέρωσε το Ξηρολίβαδο από τον τουρκικό ζυγό. Ακριβώς τα μεσάνυχτα ο Ξηρολιβαδιώτικος ουρανός καταυγάστηκε από τα πυροτεχνήματα που έκαναν το χιονισμένο τοπίο φαντασμαγορικό, ενώ η παραδοσιακή κομπανία του Τάκη Τζίμα έδινε τον δικό της παραδοσιακό τόνο στην

Η υποδοχή του Νέου Χρόνου στο Ξηρολίβαδο με γλέντι και χορό.

γιορτή προσκαλώντας όλους να πιαστούν στον χορό του πρωτοχρονιάτικου γλεντιού. Ο εορτασμός της βραδιάς συνεχίστηκε στα κέντρα του χωριού όπου οι Ξηρολιβαδιώτες και οι φίλοι του χωριού βίωσαν ακόμα μία γευστική και μουσική πανδαισία συνεχίζοντας το γλέντι τους.

Πλούσιος ο πρωτοχρονιάτικος μπουφές για όλο τον κόσμο.

Οι λυγκουτσάρηδες του Ξηρολίβαδου

ΟΙ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΕΣ

Οι κάτοικοι και οι φίλοι του Ξηρολιβάδου τήρησαν για μια ακόμη χρονιά το έθιμο της βασιλόπιττας και συγκεντρώθηκαν στο φιλόξενο χώρο του κέντρου ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ στην Βέροια, για να ανταλλάξουν ευχές, να απολαύσουν τον καφέ τους και τις νοστιμιές που με μεράκι ετοίμασαν οι κυρίες του χωριού και άλλες που ευγενώς προσέφερε η Διεύθυνση του κέντρου ως προσφορά προς τον Πολιτιστικό Όμιλο Ξηρολιβάδου. Την βασιλόπιττα έκοψε ο Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Μητροπόλεως Αρχιμανδρίτης π.Γεώργιος Χρυσοστόμου οποίος μετέφερε τις θερμότερες ευχές, τους χαιρετισμούς και την ευλογία του απουσιάζοντος Μητροπολίτη κ. Παντελεήμονα. Η βασιλόπιττα κόπηκε σε οκτώ κομμάτια αφιερωμένα στον Άγιο Προστάτη του Ξηρολιβάδου Προφήτη Ηλία, στην Ιερά Μητρόπολη, στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας, στον Δήμο Βέροιας, στο Ξηρολιβάδο, στον Πολιτιστικό Όμιλο του χωριού, στους κατοίκους του χωριού και στους φίλους του Ξηρολιβάδου. Το τυχερό φλουρί βρέθηκε στο κομμάτι του Δήμου. Στη συνέχεια μοιράστηκαν σε όλους ατομικά πιτάκια και τυχερή της χρονιάς αναδείχθηκε η κ. Ιφιγένεια συζ. Γεωργίου Τσαμήτρου, που μαζί με το νόμισμα κέρδισε ένα ασημένιο περιδέραιο, προσφορά του Ομίλου. Την εκδήλωση της βασιλόπιττας τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντινομάρχης

Ημαθίας Αντώνιος Χατζόπουλος, η Δήμαρχος Βέροιας κ. Ουσουλτζόγλου Χαρούλα, ο Αντιδήμαρχος Αθλητισμού και Νεολαίας Μιχαηλίδης Γεώργιος, η Νομαρχιακή Σύμβουλος Αρχοντάκη Βέτα, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Τσιάρας Αντώνιος και Τσιαμήτρος Νικόλαος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βλάχων Βέροιας Γεωργίου Δημήτριος, ο Πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας Λάζαρος Κουμπουλίδης και ο Αντιπρόεδρος του Ορειβατικού Συλλόγου Περιπέτειας VERMOUNT Απόστολος Τσιαμήτρος.

Κατά την έναρξη της εκδήλωσης τους παρευρεθέντες καλωσόρισε ο Πρόεδρος του Π.Ο.Ξ Αναστάσιος Βασιιάδης ο οποίος μετέφερε εκ μέρους ολόκληρου του Δ.Σ. του Ομίλου, τις θερμότερες ευχές και ευχαριστίες για την συμμετοχή στην προσπάθεια διατήρησης ακόμα μιας παράδοσης των Ξηρολιβαδιωτών.

pappagallo
Ristorante Italiano

Ανοικτά
από τις 12
το μεσημέρι

ΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Ανοιξεως 104, Βέροια • τηλ. (0331) 66.444

ΤΩΝ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΙΩΤΩΝ

Την τελευταία Τρίτη του Ιανουαρίου το χορευτικό τμήμα του Π.Ο.Ξ. στο χώρο όπου δραστηριοποιείται, έκοψε την βασιλόπιτά του όπως παραδοσιακά συμβαίνει τα τελευταία χρόνια. Η μεγάλη συμμετοχή των γυναικών του χωριού είναι δεδομένη σε αυτό το τμήμα και η φροντίδα της όλης εκδήλωσης έγινε από αυτές.

Όμως η μοίρα έπαιξε το παιχνίδι της και το φλουρί για φέτος έτυχε σε άνδρα του χορευτικού. Ο τυχερός ήταν ο Γιώργος Σιώμος, φίλος του χωριού που συμμετέχει στις εκδηλώσεις του χορευτικού.

Με την παρουσία όλων των μελών του Δ.Σ. και της Ε.Ε. έγινε η κοπή της βασιλόπιτας σε κλίμα ευχάριστο χωρίς να λείπουν τα πειράγματα μεταξύ των. Όλοι προσδοκούσαν να ήταν οι τυχεροί αλλά η τύχη έπαιξε το δικό της παιχνίδι αφήνοντας το φλουρί στο κέντρο της πίτας στο τελευταίο εναπομείναν κομματάκι. Ίσως το γεγονός αυτό να ερμηνεύεται συμβολικά ότι όλοι έχουμε μερίδιο τύχης στο πολιτιστικό έργο που επιτελούμε.

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΚΑΪ ΣΤΟ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟ

Το πανέμορφο χειμωνιάτικο περιβάλλον του ορεινού Ξηρολιβάδου επέλεξε το συνεργείο του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΪ με την γνωστή τηλεπαρουσιάστρια Άννα Βλαχοπαναγιώτη, προκειμένου να πραγματοποιήσει τα τελευταία στην περιοχή «ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ» για την ομότιτλη καθημερινή εκπομπή που προβάλλει την ελληνική περιφέρεια. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Ομίλου Ξηρολιβάδου υποδέχθηκε εν σώματι το τηλεοπτικό συνεργείο και το συνόδευσε σε όλα τα ενδιαφέροντα σημεία του Ξηρολιβάδου παραχωρώντας ενδιαφέρουσες ενημερωτικές συνεντεύξεις. Ειδικότερα ο Πρόεδρος του ΠΟΞ Αναστάσιος Βασιιάδης μίλησε για την ιστορία του χωριού, την μεγάλη εθνική προσφορά των Ξηρολιβαδιωτών και τα επιφανή ιστορικά πρόσωπα που συνδέθηκαν με το Ξηρολίβαδο. Ο Υπεύθυνος Νομικής Στήριξης Γιώργος Γεωργίου αναφέρθηκε εμπειριστατωμένα στα γεωφυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής τονίζοντας το νομικό πλαίσιο προστασίας της. Ο Αντιπρόεδρος Αναστάσιος Τυφλίδης έκανε μια αδρή παρουσία του Ομίλου με ειδικότερη αναφορά στην ιστορία και τις δραστηριότητές του. Η Γ.Γραμματέας του ΠΟΞ Αναστασία

Κόγια εξειδίκευσε την αναφορά της στις κοινωνικές παραδόσεις του χωριού. Στο τηλεοπτικό συνεργείο επιδόθηκαν αντίτυπα το βιβλίου «ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟ ΧΟΥΡΑ ΜΟΥΣΙΑΤΑ» του Α. Βασιιάδη και των συλλεκτικών τευχών του περιοδικού «ΑΡΩΜΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟΥ». Μετά την ολοκλήρωση των γυρισμάτων ο Όμιλος προσέφερε στους επισκέπτες ζεστά ροφήματα και την παραδοσιακή βλάχικη πίττα τηρώντας την παράδοση φιλοξενίας των Ξηρολιβαδιωτών.

SUPER COURSE
το εκπαιδευτικό σύστημα
Αγγλικά με το σύστημα
του
Λέξις
5 χρόνια LOWER
Κέρδισε χρόνο & χρήμα! Εξασφάλισε το αποτέλεσμα!

ΟΙ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΤΕΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επίσκεψη γνωριμίας με το Ξηρολίβαδο πραγματοποίησε 45μελής αποστολή του Συλλόγου Κεφαλοχωριτών Κονίτσης που έχουν έδρα την Θεσσαλονίκη και καταγωγή βλάχικη από την Αετομηλίτσα Ιωαννίνων. Τους επισκέπτες υποδέχθηκε στο κτίριο του Ομίλου ο Αντιπρόεδρος του Π.Ο.Ξ. Αναστ. Τυφλίδης. Εκεί τους έγινε ενημέρωση για την ιστορία του χωριού, το φυσικό περιβάλλον και τις δραστηριότητες και στόχους του Ομίλου.

Στον πρόεδρο των Κεφαλοχωριτών Τηλέμαχο Μπίκη προσφέρθηκαν από μέρους του Π.Ο.Ξ. το βιβλίο του Αναστ. Βασιιάδη « Ξηρολίβαδο χουάρα μουσιάτα», τεύχη από τις τελευταίες εκδόσεις του περιοδικού του Ομίλου «Αρωμα Ξηρολιβάδου» καθώς επίσης και έντυπο διαφημιστικό υλικό για το χωριό. Ιδιαίτερη εντύπωση προξένησαν στους επισκέπτες, οι παραδοσιακές φορεσιές που πρόσφατα ανήρτησε ο Όμιλος σε γυάλινη προθήκη στον εκθεσιακό χώρο.

Οι εκδρομείς περιηγήθηκαν στη συνέχεια στο πευκοδάσος και στο λιβάδι και ολοκλήρωσαν κατενθουσιασμένοι την γνωριμία τους με το Ξηρολίβαδο δοκιμάζοντας τους παραδοσιακούς μεζέδες στις ταβέρνες του χωριού

ΤΑ ΑΝΕΠΑΝΑΛΗΠΤΑ

Το Ξηρολίβαδο φόρεσε την λαμπρότερη χειμωνιάτικη φορεσιά του για να υποδεχτεί τους πολυάριθμους Ξηρολιβαδιώτες και τους φίλους του χωριού που επέλεξαν να ανέβουν στο χιονισμένο Βέρμιο για να γιορτάσουν τα Θεοφάνεια. Το συνεργείο της Νομαρχίας προχώρησε έγκαιρα σε επιμελή διάνοιξη και αλατόστρωση του δρόμου προκειμένου να είναι βατός την ημέρα την μεγάλης εορτής και έτσι δεν σημειώθηκε κανένα πρόβλημα στην κίνηση των αυτοκινήτων. Για μία ακόμα φορά ο παπά Αντώνης Καρανάσιος τέλεσε τον Μέγα Αγιασμό στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία με την κατανυκτική συμμετοχή των επισκεπτών, οι οποίοι στη συνέχεια συμμετείχαν την Λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας της Βάπτισης προς την παγωμένη λίμνη του χωριού, ψάλλοντας ύμνους αλλά και τα κάλαντα των Θεοφανείων. Δίπλα στην στολισμένη εξέδρα της Κατάδυσης με την φροντίδα του φύλακα του χωριού Αντώνη Φουρκιώτη έκαιγε μεγάλη φωτιά που χάριζε την θαλπωρή της στους παρευρισκόμενους. Μπροστά στο μεγάλο άνοιγμα που δημιουργήθηκε στην παγωμένη επιφάνεια της Μπάρας τελέστηκε η Κατάδυση Του Τιμίου Σταυρού, ενώ πολυάριθμα περιστέρια αφέθηκαν με το φτερούγισμά τους να τονίσουν τον συμβολισμό της ημέρας. Αψηφώντας τα παγωμένα νερά βούτηξαν στο άνοιγμα της λίμνης για να πιάσουν τον Σταυρό οι νέοι Ξηρολιβαδιώτες Στέλιος Πολιτικός, Στέφανος Πολιτικός και Απόστολος Πολιτικός. Μετά την λήξη

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

*Το ξεκίνημα
της Λιτάνευσης
προς την Μπάρα*

*Ο σκληρός αγώνας της επικράτησης
στην παγωμένη λίμνη.*

της τελετής ο Πολιτιστικός Όμιλος Ξηρολιβάδου δεξιώθηκε όλο τον κόσμο στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του χωριού όπου ανταλλάχθηκαν ευχές και προσφέρθηκαν με μέριμνα των γυναικών παραδοσιακές πίτες, γλυκίσματα και άφθονο κρασί. Η γιορτή της ημέρας συνεχίστηκε στα κέντρα του χωριού ΝΤΟΥΚΑΤΑ και ΓΡΕΚΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ όπου οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να γευτούν τα ξεχωριστά εδέσματα των γιορτινών ημερών. Ξεχωριστό πανηγυρικό χρώμα έδωσε στην γιορτή η παρουσία του παραδοσιακού συγκροτήματος του Δημήτρη Παράσχου όπου με την καλλιτεχνική παρέμβαση του Τάκη Γεωργίου εξασφάλισε τις προϋποθέσεις για ένα ακόμα γνήσιο ξηρολιβαδιώτικο γλέντι, συνενώνοντας και συναδελφώνοντας όλους τους Ξηρολιβαδιώτες και τους φίλους του χωριού.

ΤΟ ΚΟΚΟΡΕΤΣΙ

ΑΦΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΛΙΑ Ι. ΤΣΙΑΜΗΤΡΟΥ

Την δεύτερη μέρα του Αη-Λιά, 21η Ιουλίου, όλες οι οικογένειες του χωριού μεταφέρονταν αΐτανδρες στα Πεύκα. Ήταν μια δασώδης επίπεδη έκταση, πλησίον του οικισμού, όπου έψηναν τ' αρνιά τους και γλεντούσαν με μπάντες χάλκινων οι χωριανοί το πανηγύρι του Προφήτη. Στρώνονταν κάτω από τα αιωνόβια πεύκα, άναβαν φωτιές κι ετοιμάζαν τα ψητά.

Η οικογένεια Κατσιμήτρου, είχε και φέτος στρατοπεδεύσει κάτω απ' το πεύκο των Κατσιμητράϊων, δίπλα απ' το "πεύκο του Δεσπότη", που ονομάστηκε έτσι, όταν κάποτε ο Μητροπολίτης του Νομού, είχε καταλύσει εις αυτό, κατά το πανηγύρι του σωτηρίου έτους 1906 μ.Χ.

Ο Γούλας Κατσιμήτρος, πατέρας του Ηλία του Β' ή Λίλου, είχε το γενικό πρόσταγμα επί των ψητών. Είχε καταφθάσει μαζί με τ' αδέλφια του τον Κώτσο τον Ψωμά και τον Γιάννη, τον πατέρα του Ηλία Τζάκ Κατσιμήτρου, ανατέλλοντος του ηλίου. Άναψαν φωτιά μεγάλη, και με μαεστρία πέρασαν τα δυο κατσίκια στις ξύλινες σούβλες που έφτιαξαν επιτόπου από ξύλο οξιάς. Έραψαν τις κοιλιές τους κατά τον ποιμενικό τρόπο, με ξυλαράκια οξιάς, και έπειτα, πέρασαν στις σιδερένιες σούβλες ένα μεγάλο κοκορέτσι και δυο σπληνάντερα. Όταν πολύ αργότερα έφτασαν και οι υπόλοιποι με τα γυναικόπαιδα, η φωτιά είχε χωνέψει, και οι σούβλες ήδη γύριζαν. Τα κατσίκια είχαν πάρει να ροδίζουν, το κοκορέτσι έβραζε, και τα σπληνάντερα ήταν σχεδόν έτοιμα.

Ένα βλάχικο υπαίθριο ψήσιμο, πάντα έχει αυτήν την σειρά των ψητών. Πρώτα βγήκαν τα δυο "μπουμπάρια", ως μεζές εκλεκτός για τσίπουρο ή κρασί και λόγω της περιορισμένης ποσότητας εξαφανίστηκαν αμέσως. Διότι το βλάχικο σπληνάντερο, όταν ψηθεί, είναι ζήτημα να έχει το πάχος μιας χοντλής λαμπάδας, ενώ ένα κοκορέτσι, δεν είναι στην τελική του μορφή χοντρότερο από δυο-τρεις ίντσες. Όχι αυτά τα τεράστια ρολά με τα άντερα που σερβίρουν βρασμένα σαν σε κατσαρόλα οι χασαποταβέρνες, ώστε να φτουράνε στη ζυγαριά οι μερίδες!

Κατόπιν, έρχεται το κοκορέτσι. Ο Γούλας Κατσιμήτρος, όταν νόμισε ότι ετοιμάστηκε το κοκορέτσι, το σήκωσε απ' τη φωτιά, και με στοργή το απόθεσε πάνω στον κορμό του πεύκου, ώστε να φύγει η φλόγα του και να το κόψει σε μερίδες, να το μοιράσει στους αδημονούντες συνδαιτυμόνες. Την ώρα που ο Γούλας έφαχνε το μεγάλο μαχαίρι κι ένα ταψί φαρδύ, ο γλυκός ήχος της μπάντας του Ανέστη γέμισε το ξέφωτο παίζοντας το γνωστό βλάχικο άσμα "Ξηρουλιβαδ' χουάρα μιάτα".

Είναι γνωστό σε όλους, πως τίποτε δε μπορεί ν' αποσπάσει μια σύναξη βλάχων απ' το ψητό, ή μη μόνον μια γλυκόφωνη μπάντα χάλκινων με δυο κλαρίνα πρίμο-σεκόντο. Η μπάντα του Ανέστη, καθ' όλα

Οι Τσιαμητράϊοι (Κατσιμητράϊοι κατά τον αφηγητή) με φίλους επί το έργο του ψησίματος

αξιοπρεπής, με δυο κλαρίνα - του Ανέστη και του Τακούλη - δυο κορνέτες - των κόκκινων - το τρομπόνι του γύφτου του Παρακάλα, και ένα αρκουδοντάουλο στα χέρια του Χοντρού, ήταν ιδιαίτερος αγαπητή στους Κατσιμήτρος. Πολύ γρήγορα, όλη η οικογένεια, μπήκαν στο χορό, ακολουθώντας τον Κώτσο τον Ψωμά, και τους τρεις γιους του, άριστους χορευτές, τον Λιάκο, τον Γιαννάκο και τον μικρό τον Θόδωρο.

Με σφυρίγματα, με φωνές, τραγούδια και επιφωνήματα έσερναν τον κύκλιο χορό στο ξέφωτο οι Κατσιμήτροι, επί ώρα πολλή και Θεός ξέρει πότε θα τον σταματούσαν, αν δεν ακουγόταν η σπαραχτική κραυγή της κυρα-Βασιλικής της γυναικός του Κώτσου:

-Ιιιιι, το κοκορέτσιιιι, πάει το κοκορέτσιιιιι.....

Η κραυγή, ως συναγερμός ήχησε στα αυτιά των χορευτών, και πρώτος ο Γούλας πίσω οι άλλοι, εστράφησαν προς τον πεύκο όπου είχαν ακουμπήσει τη σούβλα με το κοκορέτσι.

Πρόφτασαν μονάχα να δούνε τα δυο τσοπανόσκυλα να απομακρύνονται δρομαία, με τις κοιλιές τους τύμπανα. Η σούβλα, κείτονταν παρά πέρα, εκεί όπου την είχαν τραβήξει οι σκύλοι, πλην όμως, μονάχα σπαράγματα κοκορετσιού βρίσκονταν πάνω της. Το ψητό είχε δυστυχώς καταλήξει στις αχόρταγες κοιλιές των τσοπανόσκυλων, που μακαρίζοντας την τύχη των έσπευδαν ήδη να εξαφανισθούν στις οξιές.

-Το 'φαγαν ολάκερο, ανάθεμα το γονιό τους, έγρουξε ο Γούλας και κλώτσησε την σούβλα.

Ο δε Κώτσος ο Ψωμάς, στραφείς προς τους οργανοπαίχτες, παρήγγειλε:

-Βάρα ωρέ Ανέστη το Μενούση!

Έπειτα, λαβών λευκό μανδήλιον, άρχισε πάλιν τον χορό, ακολουθούμενος απ' τους τρεις γιους του, τον Λιάκο, τον Γιαννάκο, και τον μικρό τον Θόδωρο.

Ύστερα, προστέθηκαν και οι υπόλοιποι, τελευταίος δε και καταπικραμένος έπιασε τον χορό ο Γούλας Κατσιμήτρος, μη παραλείποντας να ρίχνει που και που ματιές δολοφονικές προς το μέρος όπου εξαφανίστηκαν οι δυο κλέφτες.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΟΥ

ΤΑ ΔΑΣΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Η χώρα μας διατηρούσε απέραντα και πλούσια δάση κατά τη μακρινή αρχαιότητα. Οι πολλές και συχνές όμως καταστροφές που υπέστησαν στο πέρασμα του χρόνου (όπως ληστρικές υλοτομίες, εκτεταμένες εκχερσώσεις, αλόγιστη υπερβόσκηση και κυρίως πυρκαγιές) είχαν σαν αποτέλεσμα τη συνεχή υποβάθμιση και περιορισμό των δασών.

Σήμερα τα δάση μας καλύπτουν έκταση 25.124.180 στρεμμάτων που αναλογεί στο 19% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Οι εκτάσεις που καλύπτονται με άλλες μορφές δασικής βλάστησης (θάμνους, φρύγανα κλπ) ανέρχονται σε 52.749.608 στρέμματα δηλαδή 40% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Τα δασικά δένδρα από τα οποία συγκροτούνται κυρίως τα δάση μας είναι η δρυς, το έλατο, το πεύκο, η οξιά κ.α. Ενώ αξιόλογη είναι η παρουσία και άλλων δασικών δένδρων, όπως είναι η καστανιά, το πουρνάρι, το σφεντάμι, ο κέδρος κ.α.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ο άνθρωπος συνδέθηκε με το δάσος από την πρώτη στιγμή της εμφάνισής του πάνω στη γη και μάλιστα στενότερα.

Το δάσος του εξασφάλισε τροφή, στέγη, προστασία, ψυχαγωγία, και εργασία. Του πρόσφερε την απαραίτητη ξυλεία, τα καυσόξυλα και τα άλλα δασικά προϊόντα (καρπούς, ρετσίνα, κ.α.) για τη διαβίωση και την πρόοδο του.

Επίσης το δάσος του έδωσε τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες για κοινωνικές, θρησκευτικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις και απασχολήσεις για την πνευματική, κοινωνική και πολιτιστική του άνοδο. Στο πέρασμα των αιώνων το δάσος συνεχίζει να προσφέρει και ο άνθρωπος βρίσκεται τρόπους και αξιοποιεί πολύπλευρα την πολύτιμη αστείρευτη, φυσική πηγή ζωής, προόδου και πολιτισμού.

Έτσι το δάσος ταυτίζεται με την ίδια τη ζωή και την ιστορία του ανθρώπου πάνω στη γη.

ΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ!

Ο άνθρωπος στάθηκε ανέκαθεν απέναντι στα δάση φίλος και εχθρός, προστάτης και εκμεταλλευτής.

Ο άνθρωπος με τις διάφορες ανάγκες ή από άλλες αιτίες, με τις καταστρεπτικές του επεμβάσεις, υποβάθμισε και περιορίζει συνεχώς τα δάση.

Η φύση όμως αντιστέκεται. Τα δάση αγωνίζονται να διατηρηθούν και ο αγώνας συνεχίζεται.

Ο κίνδυνος καταστροφής των δασών μας συνεχίζεται κυρίως από τις πυρκαγιές. Δυστυχώς κάθε καλοκαίρι χιλιάδες στρέμματα πολύτιμων δασών μας καίγονται.

ΑΙΤΙΕΣ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Οι περισσότερες πυρκαγιές στα δάση προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και απ' αυτές, ίσως οι πιο πολλές, από αμέλεια.

Οι πιο πολλές πυρκαγιές από αμέλεια οφείλονται σε :

- Πέταμα αναμμένων τσιγάρων και σπέρτων
- Άναμμα απρόσεκτα και εγκατάλειψη εστιών φωτιάς μέσα ή κοντά σε δάση
- Καθάρισμα χωραφιών (κάψιμο καλάμιών, χόρτων κλπ)
- Κάψιμο βοσκοτόπων - δολιοφθορές
- Κάψιμο σκουπιδιών (χωματερές)
- Σπινθήρες μηχανημάτων

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Πυρκαγιά σημαίνει καταστροφή.

Όταν όμως ένα δάσος καταστρέφεται έχουμε τεράστιες, ανεπανόρθωτες, ανυπολόγιστες συνέπειες στο περιβάλλον, στην οικονομία, στη ζωή μας.

Υποβαθμίζεται γενικά το περιβάλλον και οι οικολογικές συνθήκες χειροτερεύουν και μπορούν να κάνουν δύσκολη τη δημιουργία και πάλι δασών επιφέροντας ανεπανόρθωτη και επικίνδυνη διατάραξη της βιολογικής ισορροπίας.

Εγκαταλείπονται τα εδάφη στη διαβρωτική δράση των βροχών και στον κίνδυνο να παρασυρθούν προς τη θάλασσα.

Δημιουργούνται χείμαρροι και ενισχύονται οι πλημμύρες.

Μειώνεται η δυνατότητα των εδαφών να συγκρατήσουν τα νερά των βροχών και να εμπλουτίσουν τα υπόγεια νερά, τις πηγές, τα ποτάμια, και γενικά τον υδροφόρο ορίζοντα με αποτέλεσμα την λειψυδρία.

Στερούμαστε την πολύτιμη ξυλεία και τα άλλα δασικά προϊόντα για πολλά χρόνια, μέχρι να ξαναγίνει - αν ξαναγίνει - το δάσος όπως ήταν προτού καεί.

Επηρεάζεται αρνητικά το μικροκλίμα της περιοχής με αποτέλεσμα πιο ακραίες θερμοκρασίες.

Δημιουργούνται διάφορα προβλήματα κοινωνικά, υγείας, εργασίας, αναψυχής κλπ.

Επιβαρύνεται η οικονομία με τις τεράστιες δαπάνες κατάσβεσης και τις ανυπολόγιστες επίσης δαπάνες που απαιτούνται για την αποκατάσταση ζημιών.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Ασφαλώς η πρόληψη είναι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης του μεγάλου κινδύνου που απειλεί τα δάση μας - των πυρκαγιών.

Είναι ανάγκη λοιπόν πέρα από τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία, ο καθένας να προσπαθεί ώστε να μη γίνει ποτέ πρόξενος πυρκαγιάς.

Να μην πετάμε αναμμένα τσιγάρα μέσα στα δάση και στις δασικές εκτάσεις.

Να μην τοποθετούμε ή να εγκαταλείψουμε εύφλεκτες ύλες, άχρηστα είδη και απορρίμματα μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις και μέχρις απόστασης τριακοσίων μέτρων.

Να μην επιτρέψουμε την παράνομη υλοτόμηση στο δάσος.

Να προφυλάσσεται από τον καθένα μας το δάσος σε κάθε άνομη και επιβλαβή ενέργεια.

Να οργανώνονται δεντροφυτεύσεις όπου υπάρχει ανάγκη και είναι εφικτό.

ΛΙΓΑ ΔΙΝΟΥΜΕ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΠΟΛΛΑ ΜΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ

ΤΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΙΟΤΙΚΑ

Αποκριάτικη πατινάδα στο χιονισμένο Ξηρολίβαδο

Παρά τις συνεχείς ανακοινώσεις των ραδιοτηλεοπτικών μέσων για επικείμενες έντονες χιονοπτώσεις, που απέτρεψαν πολλούς να ανηφορίσουν στο Ξηρολίβαδο και να συμμετάσχουν στα αντέτια της Αποκριάς, η διοργάνωση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το πρόγραμμα του ΠΟΞ και σημείωσε μεγάλη επιτυχία αφήνοντας μια ξεχωριστή αίσθηση χαράς, κεφιού και νοσταλγίας σε όλους όσους συμμετείχαν.

Τους προσερχόμενους υποδέχονταν και τακτοποιούσαν ο Αντιπρόεδρος του ΠΟΞ Τάσος Τυφλίδης με την Γ.Γραμματέα Τασούλα Κόγια, τον Ταμία Γιάννη Τσιαμήτρο και τα μέλη του Δ.Σ. Ελβίρα Φουρκιώτη, Γιώργο Γεωργίου και Βασίλη Χασιώτη.

Ο ξενώνας ΝΤΟΥΚΑΤΑ διακοσμημένος σύμφωνα με το πνεύμα των ημερών έδωσε τον πανηγυρικό τόνο, ενώ μοιράστηκαν και τα

απαραίτητα αποκριάτικα είδη μεταμφίεσης, που ενίσχυσαν την εύθυμη και πειραχτική διάθεση της ημέρας. Το συγκρότημα των Ασαρτζήδων από την Γουμένισα με τα χάλκινα όργανά τους κράτησε αμείωτο το κέφι ικανοποιώντας όλα τα γούστα, σύμφωνα με το ρεπερτόριο που επιμελήθηκε ο καλλιτεχνικός υπεύθυνος του Ομίλου Γιάννης Τσιαμήτρος και προκαλώντας όλους να εκδηλώσουν τις χορευτικές τους επιδόσεις. Την διοργάνωση τίμησαν με την συμμετοχή τους ο Πρόεδρος της ΔΕΥΑΒ Αντώνης Τσιάρας, η Νομαρχιακή Σύμβουλος Βέτα Αρχοντάκη, ο Πρόεδρος του Φαρμακευτικού Συλλόγου Ημαθίας Γιώργος Τροχόπουλος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βλάχων Βέροιας Τάκης Γεωργίου, ο Πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας Λάζαρος Κουμπουλίδης και ο Αντιπρόεδρος του VERMOUNT Τόλης Τσιαμήτρος.

ΑΝΤΕΤΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΙΑΣ

Το παραδοσιακό καλωσόρισμα και τις ευχές απήθυνε προς όλους εκ μέρους του ΔΣ του ΠΟΞ, ο Πρόεδρος Τάσος Βασιιάδης. Η ροή του γλεντιού εμπλουτίστηκε με την καλλιτεχνική παρέμβαση του Τάκη Γεωργίου και τις χορευτικές επιδόσεις του Λάζαρου Κουμπουλίδη ενώ η αναβίωση αποκριάτικων εθίμων όπως ο χάσκας που επιμελήθηκαν ο Γιάννης Τσιαμήτρος και η Ελβίρα Φουρκιώτη, προκάλεσε έντονη ευθυμία. Το τέλος της αποκριάτικης γιορτής βρήκε όλους τους γλεντοκόπους μαζί με τους Ασαρτζήδες να περιφέρονται στο χωριό σε μία ιδιαίτερα ενθουσιώδη αλλά και συγκινητική πατινάδα ενώ το ψιλό χιόνι που έπεφτε έδινε σε όλους την πανέμορφη θωριά του χειμωνιάτικου Ξηρολίβαδου.

Ο χάσκας έδωσε και πήρε...!

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Παρά την πρόσκαιρη ανοιξιάτικη βροχόπτωση πολλοί Ξηρολιβαδιώτες και φίλοι του χωριού επέλεξαν να γιορτάσουν Την Ανάσταση Του Κυρίου στο πανέμορφο φυσικό περιβάλλον του Ξηρολιβάδου όπου ο καταστόλιστος ουρανός μετά την διάλυση της νέφωσης τους αποζημίωσε πλήρως. Έτσι τα μεσάνυχτα του Μ.Σαββάτου η εκκλησία του Προφήτη Ηλία και όλος ο περιβάλλον χώρος του υψώματος γέμισαν από πιστούς οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στο ανοιχτό κάλεσμα του Ομίλου και ανέβηκαν στο Ξηρολίβαδο για να ακούσουν το Αναστάσιμο Μήνυμα. Με την αναγγελία του “δεύτε λάβετε φως”, όλο το ύψωμα γέμισε από τις φλόγες των κεριών που μέσα στο γλυκό ανοιξιάτικο αεράκι φάνταζαν σαν μια φυσική συνέχεια του καταπληκτικού έναστρου ουρανού. Με το “Χριστός Ανέστη” που αναφώνησε ο ιερέας όλος ο χώρος φωτίστηκε από τα λαμπρά πυροτεχνήματα που έκαναν τη νύχτα μέρα. Η εορτάσιμη ατμόσφαιρα συμπληρώθηκε με τα πασχαλινά αυγά που το Δ.Σ. του Ομίλου μοίρασε σε όλους όσους παρευρέθηκαν. Και παρά του οτι πολλοί έσπευσαν να απολαύσουν την αναστάσιμη μαγειρίτσα, δεν ήταν λίγοι αυτοί που παρέμειναν και συμμετείχαν μέχρι τέλους στην κατάνυξη της Αναστάσιμης Θείας Λειτουργίας και κοινώνησαν Των Αχράντων Μυστηρίων.

**ΟΠΤΙΚΑ
ΑΝΔΡΕΑΔΗ**

BENIZEΛΟΥ 26
ΒΕΡΟΙΑ
ΤΗΛ.: 23310 27920

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΤΡΑΤΑ

Παρουσίαση: ΤΑΣΟΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ

Το οροπέδιο στο οποίο είναι κτισμένο το Ξηρολίβαδο αποτελεί από τα παλαιότερα χρόνια, φυσική διάβαση του Βερμίου όρους που συνέδεε την Κάτω με την Άνω Μακεδονία και την Ήπειρο. Αυτή η διάβαση φαίνεται ότι από την αρχαιότητα χρησιμοποιούνταν για τις εμπορικές, στρατιωτικές και περιηγητικές μετακινήσεις συχνότερα και ασφαλέστερα από ότι άλλες δευτερεύουσες, όπως αυτή της Χάδοβας που σήμερα είναι γνωστή σαν διάβαση της Καστανιάς.

Η αέναη μετακίνηση πληθυσμιακών ομάδων μεταξύ Ηπείρου και Μακεδονίας που καταγράφεται σε όλη την διάρκεια της ιστορικής διαδρομής, με ιστορικά σημαντικότερη την κάθοδο

των Μακεδόνων/Μακεδόνων από την οροσειρά της Πίνδου, διεκπεραιώνονταν σε μεγάλο βαθμό μέσω της διάβασης του Ξηρολιβάδου. Η διάβαση αυτή απέκτησε ιδιαίτερη στρατηγική σημασία την εποχή των Αργεαδών βασιλέων. Στα χρόνια αυτά και ιδιαίτερα κατά την βασιλεία του Αμύντα ξεκίνησε η κατασκευή μεγάλης λιθόστρωτης οδού η οποία μέσω της διάβασης του Ξηρολιβάδου έφθανε επί Φιλίππου Β΄ μέχρι τη Ήπειρο. Αυτή ήταν η περίφημη στην αρχαιότητα Βασιλική Οδός μικρά υπολείμματα της οποίας σώζονται σήμερα στο Ξηρολίβαδο και στην Αλατόπετρα Γρεβενών. Στα βυζαντινά και μετέπειτα χρόνια αναφέρεται ως Βασιλική Στράτα και έτσι διασώζεται στον Νομοθετικό Κώδικα που εκπονήθηκε με πρωτοβουλία του αυτοκράτορα Θεοδοσίου Β΄. Η επισήμανση αυτή γίνεται και από τον F.Pouqueville που γράφει σχετικά:

“Αυτό το κατεστραμμένο τμήμα της αρχαίας οδού που οι χωρικοί ονόμαζαν Βασιλική Στράτα ανήκει στην αρτηρία που επισημαίνεται στους Θεοδοσιανούς Κώδικες”.

Η Βασιλική Οδός χρησιμοποιήθηκε στο διάβα της Ιστορίας για μετακινήσεις επιφανών ιστορικών προσώπων όπως του Μεγάλου Αλεξάνδρου μετά την γνωστή ρήξη με τον πατέρα του Φίλιππο Β΄, της μητέρας του Ολυμπιάδας, του Αλεξάνδρου Α΄ του Μολοσσού, του Πύρρου, του Ρωμαίου στρατηγού Αιμίλιου Παύλου και άλλων. Επί πολλά χρόνια μέχρι και την κατασκευή της ρωμαϊκής Εγνατίας Οδού οι στρατιωτικές αλλά και οι εμπορικές μετακινήσεις μεταξύ Ηπείρου και Μακεδονίας γίνονταν μέσω της διάβασης του Ξηρολιβάδου δια της Βασιλικής Οδού. Αλλά και αργότερα, στα βυζαντινά χρόνια, κατά την Φραγκοκρατία και σε όλη την διάρκεια της Τουρκοκρατίας η Βασιλική Στράτα διατήρησε την σημασία της στις γενικότερες μετακινήσεις. Τα μεγάλα εμπορικά караβάνια, που μετακινούνταν σε όλα τα τουρκοκρατούμενα Βαλκάνια μεταφέροντας εμπορεύματα και αλληλογραφίες, ξεκινούσαν από τα Γιάννενα και κατέληγαν συνήθως στην Κωνσταντινούπολη και το Βουκουρέστι μέσω της Βασιλικής Στράτας, ακολουθώντας κατά την επιστροφή τον ίδιο δρόμο. Ο γνωστότερος κυρατζής που το караβάνι του αποτελούνταν από 100 και περισσότερα άλογα, υπήρξε ο ονομαστός από το δημοτικό τραγούδι και τον ομώνυμο χορό Ρόβας που μετακινούνταν δια της Βασιλικής Στράτας. Το επίσης γνωστό από την ιστορία και την παράδοση караβάνι του Μπαντραλέξη, που υπήρξε από τους πρώτους οικιστές του γειτονικού Σελίου, χρησιμοποίησε τη διάβαση του Ξηρολιβάδου για την περίφημη μετακίνηση που η λαϊκή μούσα διέσωσε και τραγουδιέται μέχρι σήμερα. Ομαδικές μετακινήσεις γίνονταν μέσω της διάβασης του Ξηρολιβάδου και από τα караβάνια των Κουδαριτών, των περίφημων κτιστάδων από τα Μαστοροχώρια της Ηπείρου, που δείγματα της τέχνης τους υπάρχουν σήμερα σε όλα τα Βαλκάνια. Η διάβαση του Ξηρολιβάδου καθαγιάστηκε και από το πέρασμα του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού κατά την δεύτερη περιοδεία του

Λίγο πριν την είσοδο του χωριού δίπλα από τον κεντρικό δρόμο, βρίσκεται σε σχετικά καλή κατάσταση τμήμα παλιού λιθόστρωτου δρόμου, υπόλειμμα της αρχαίας Βασιλικής Οδού, που τώρα πια δεν χρησιμοποιείται και που οι Ξηρολιβαδιώτες ονομάζουν Καλντερίμι.. Η γύρο τοποθεσία προσδιορίζεται με το ίδιο τοπωνύμιο και σήμερα χρησιμοποιείται ως παραδοσιακός χώρος κουρέματος των γιδιών. Οι επιδέξιοι κτηνοτρόφοι κουρείς με τα χαρακτηριστικά ψαλίδια τους επιδίδονται τις μέρες του κουρέματος σε ένα ιδιότυπο διαγωνισμό ταχύτητας και κουρευτικής, τέχνης που πάντα καταλήγει σε ένα μικρό γλέντι με τις ευχές, το τσίπουρο και τους μεζέδες να ολοκληρώνουν ευχάριστα την ημέρα.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΪ ΘΑΝΑΣΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΟ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΟ

Παρά την συνεχή βροχόπτωση που αποδυνάμωσε όλες τις υπαίθριες εκδηλώσεις της Πρωτομαγιάς, οι Ξηρολιβαδιώτες και οι φίλοι του χωριού τήρησαν την παράδοση και ανέβηκαν και πάλι στο βουνό για να γιορτάσουν τον Αϊ Θανάση τον Μικρό και την Άνοιξη. Μετά τα σχετικά πρωτομαγιατικά αντέτια στις αυλές των σπιτιών και στα κέντρα του χωριού, το απόγευμα της ίδιας ημέρας τελέστηκε Πανηγυρικός Εσπερινός στον Ιερό Ναό του Αγίου Αθανασίου Ξηρολιβάδου από τον Ιερέα του χωριού, με αφορμή τον Εορτασμό της Ανακομιδής των Ιερών Λειψάνων του Μεγάλου Αθανασίου που τιμάται από την Εκκλησία μας στις 2 Μαΐου.

Η ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΔΥΣΗ ΤΟΥ ΓΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΟΥΡΙΚΑΣ

Το απόγευμα της Πρωτομαγιάς οι γυναίκες του Ξηρολιβάδου πρωτοστάτησαν στην τελετουργική ένδυση ομοιωμάτων, με τις παραδοσιακές ενδυμασίες τις οποίες ο ΠΟΞ προμηθεύτηκε για τον εμπλουτισμό του Λαογραφικού Μουσείου Ξηρολιβάδου. Το τελετουργικό προκάλεσε ενθουσιασμό αλλά και συγκίνηση σε όσους συμμετείχαν, μέχρι την στιγμή που τα ενδεδυμένα πλέον ομοιώματα που έλαβαν τις συμβολικές ονομασίες Γούσιας και Αουρίκα, τοποθετήθηκαν στην θέση μόνιμης έκθεσής τους, στην ειδικά κατασκευασμένη βιτρίνα που δώρισε στο ΠΟΞ η επιχείρηση Αφοι ΚΑΜΠΑ.

Με γνώση που ανασύρεται από τις οικογενειακές παραδόσεις του Ξηρολιβάδου, οι γυναίκες του χωριού ολοκληρώνουν την τελετουργική ένδυση του ομοιώματος και ο Γούσιας με την Αουρίκα πήραν την οριστική τους θέση στο Πολιτιστικό Κέντρο Ξηρολιβάδου.

Μετά την ολοκλήρωση της τελετουργικής ένδυσης ακολουθεί η απαραίτητη αναμνηστική φωτογράφιση.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΤΗΣ ΟΡΕΙΝΗΣ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑΣ

Γράφει ο Αναστ. Τυφλίδης Κ.Φ.Α. - Φυσ/της

Ψάχνετε κάτι που θα ανεβάσει την αδρεναλίνη και θα προσθέσει λίγο περισσότερο ενθουσιασμό στη ζωή σας; Θέλετε να ξεφύγετε από την καθημερινή ταλαιπωρία της κίνησης στην πόλη και να ταξιδέψετε κάπου αλλού, «εκτός δρόμου»; Έχετε ακούσει ιστορίες φίλων για μονοπάτια μοναδικά, απάτητα, βουνά καταπράσινα και εικόνες που σας κάνουν να νοιώσετε ένα με τη φύση; Χωμάτινες διαδρομές που οδηγούν σε θέες που σας κόβουν την ανάσα; Ίσως ήρθε η ώρα να κολλήσετε και εσείς το μικρόβιο της ορεινής ποδηλασίας. Στη σημερινή αγορά, υπάρχουν τόσα είδη ποδηλάτων με χοντρά, ειδικά για το χώμα λάστιχα που μπορούν ικανοποιήσουν και τα πιο «βρώμικα» όνειρά σας!

«Ψάξτε» το λίγο πρώτα

Πριν ξεκινήσετε για το κατάστημα ποδηλάτων, σκεφτείτε πώς και πού θα χρησιμοποιήσετε το ποδήλατό σας. Αν οι φίλοι σας είναι πιστοί της ορεινής ποδηλασίας, αυτό σίγουρα βοηθάει, γιατί είναι πολύ πιθανόν στην αρχή να ξεκινήσετε να πηγαίνετε μαζί τους, μια και θα ξέρουν όλα τα καλά μονοπάτια. Απλά ρωτήστε τους να σας πουν περί τίνος πρόκειται και τι διαδρομές κάνουν συνήθως. Έτσι θα έχετε μια καλύτερη ιδέα για το ποιά θα είναι η χρήση του ποδηλάτου την οποία θα κάνετε και πόσα λεφτά θέλετε να διαθέσετε για μια τέτοια χρήση.

Πληθώρα επιλογών

Σκεφτείτε τι σας αρέσει και τι δεν σας αρέσει

Θα βρείτε ότι υπάρχει μια πολύ μεγάλη γκάμα τόσο από ποδήλατα βουνού, όσο και από σειρές ανταλλακτικών και εξοπλισμού. Τόσες πολλές οι επιλογές μάλιστα που μερικές φορές οι καταναλωτές «παραλύουν» από την ανάλυση όλων αυτών με αποτέλεσμα να έχουν δυσκολία να επιλέξουν το σωστό για αυτούς και τις

ανάγκες τους ποδήλατο.

Αυτό που θα βοηθούσε πολύ την διαδικασία επιλογής σας είναι να σκεφτείτε λίγο τις τάσεις που έχετε σαν άτομο και σαν καταναλωτής. Ξέροντας τι σας αρέσει και τι δεν σας αρέσει είναι ένας καλός τρόπος ώστε να περιορίσετε τις επιλογές σας σε αυτά τα ποδήλατα που θα ικανοποιήσουν πραγματικά τις ανάγκες σας. Για παράδειγμα, είστε ο τύπος που πρέπει να έχετε ότι καλύτερο κυκλοφορεί εκεί έξω, ή θα είστε ευχαριστημένοι με μια καλή ποιότητα σε λογική πάντα τιμή; Σας αρέσουν τα απλά σχέδια ή είστε «εξαρτημένος» από την τελευταία λέξη της τεχνολογίας; Θα κρατήσετε το ποδήλατό σας για 10 χρόνια και παραπάνω ή σκέφτεστε να το αναβαθμίσετε όσο βελτιώνετε η τεχνική σας και η φυσική σας κατάσταση; Ενώ ψάχνετε να βρείτε τις απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα, σκεφτείτε λίγο και το ποσό που θέλετε να ξοδέψετε για το καινούριο σας ποδήλατο. Ρίξτε μια ματιά σε καταλόγους με διάφορες μάρκες ποδηλάτων στο διαδίκτυο για να δείτε που κυμαίνονται οι τιμές. Επίσης μην ξεχνάτε ότι με την αγορά ενός καινούριου ποδηλάτου υπάρχουν και τα έξοδα κάποιων αξεσουάρ όπως κράνος (απαραίτητο), γάντια, παπούτσια, ποδηλατικό σορτσάκι, κ.λ.π.

Τύποι ποδηλάτων βουνού

Τώρα που σκεφτήκατε λίγο περισσότερο για τις καταναλωτικές σας τάσεις αλλά και τις ποδηλατικές σας ανάγκες, το επόμενο βήμα είναι να βρείτε πιο από τους τύπους των ποδηλάτων που υπάρχουν είναι αυτό που θα καλύψει τις ανάγκες σας. Ο παρακάτω πίνακας αναφέρεται στους διάφορους τύπος ποδηλάτων, τα χαρακτηριστικά τους και γιατί προσφέρεται ο κάθε ένας από αυτούς:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

ΤΥΠΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΙΔΑΝΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
Άκαμπτος/ Χωρίς αναρτήσεις	Ο βασικός τύπος ποδηλάτου βουνού	Άνετη θέση οδήγησης, μειωμένη απορρόφηση κραδασμών	Σε όλες τις επιφάνειες, δρόμο και βουνό χωρίς έντονες δυσκολίες
Μπροστινή Ανάρτηση	Ο πιο διαδεδομένος τύπος. Το μπροστινό πιρούνι διαθέτει ανάρτηση	Αυξημένη άνεση με ικανοποιητική σφομοίωση κραδασμικών επιβιβύνσεων	Σταθερή οδήγηση ακόμα και στα πιο δύσκολα και ανώμαλα μονοπάτια
Διπλή Ανάρτηση	Τα ποδήλατα αυτά έχουν εμπρός και πίσω αναρτήσεις	Απίστευτη άνεση και έλεγχος με μεγάλη κραδασμική απορρόφηση. Έντονη κατανάλωση ενέργειας λόγω της ελαστικότητας του ποδηλάτου.	Για δύσβατα μονοπάτια και έντονες έως ακραίες καταστάσεις μορφολογικών επιφανειών
Κατάβασης	Πολλά μοντέλα μοιάζουν με αυτά μονής και διπλής ανάρτησης με πιο ενισχυμένες κατασκευές	Αγωνιστική θέση οδήγησης, με απόλυτο έλεγχο κατεύθυνσης	Ενδεικνύται για αγωνιστική χρήση

ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΟΞ

Μια απο τις διαχρονικές δραστηριότητες του ΠΟΞ υπήρξε το χορευτικό συγκρότημα που συνεχώς ανανεούμενο από την ίδρυση του Ομίλου αποτελεί την καρδιά των εκδηλώσεων και εκπροσωπεί εμάς το Ξηρολίβαδο οπου συμμετέχει. Στα φωτογραφικά στιγμιότυπα απεικονίζεται το χορευτικό συγκρότημα κατά τα έτη 1965, 2004 και 2008

Το πρώτο χορευτικό συγκρότημα το 1975 με χοροδιδάσκαλο τον καθηγητή Στέργιο Βουρδούνη

Η ανασύσταση του χορευτικού το 2004

Το σημερινό χορευτικό συγκρότημα με χοροδιδάσκαλο τον καθηγητή Γιάννη Κ. Τσιαμήτρο

Η ΦΑΡΜΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ ΠΕΤΡΟΥ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΚΟΥΤΟΒΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ - ΕΛΕΝΗ

ΜΟΣΧΑΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΔΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 29 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΠΑΚΙΑ ΒΕΡΟΙΑ ΤΗΛ. 23310 - 63136

Επιμέλεια : Αναστ. Τυφλίδης.

Πρόκειται για ναό του 1774, κτισμένο από τοπική πέτρα σε σχήμα Βασιλικής με ξύλινη στέγη. Περιλαμβάνει δύο χώρους, τον νάρθηκα και τον κυρίως ναό στον οποίο συμπεριλαμβάνεται και το Άγιο Βήμα. Ο νάρθηκας είναι αρκετά ευρύχωρος και σε αυτόν παλαιότερα συναθροίζονταν ο γυναικείος πληθυσμός. Οι θαυμάσιες λαϊκές τοιχογραφίες που σώζονται σε άριστη κατάσταση μέχρι σήμερα περιλαμβάνουν θέματα τις Παλαιάς Διαθήκης και κυρίως από την πτώση και εξορία των πρωτοπλάστων καθώς και τον Παράδεισο και την Κόλαση. Στον κυρίως ναό οι τοιχογραφίες έχουν θεματολογία κυρίως τις Δεσποτικές και Θεομητορικές εορτές στα ψηλά μέρη και χαμηλότερα πορτραίτα κατά μήκος ανδρών και γυναικών μαρτύρων και οσίων. Στο Άγιο Βήμα που καταλαμβάνει μικρό χώρο, οι τοιχογραφίες απεικονίζουν ιεράρχες. Το τέμπλο της εποχής δεν έχει ξυλόγλυπτο διάκοσμο αλλά δείγματα εξαιρετικής διακοσμητικής ζωγραφικής της εποχής του 18ου αιώνα. Στο δάπεδο υπάρχουν ασυνάρτητες μαρμάρινες πλάκες που δείχνουν σημάδια εγκατάλειψης.

Πρόκειται από τους σπανιότερους ναούς που σώζονται σε αυτή την κατάσταση αν και στους νεότερους χρόνους δε λαμβάνεται καμιά απολύτως φροντίδα και κινδυνεύει με κατάρρευση και αποτοίχιση όλων των θαυμάσιων λαϊκών τοιχογραφιών. Καθώς οι περισσότεροι αξιόλογοι ναοί καταστράφηκαν το 1822 από τον Λουμπούτ Πασά ο ναός του Αγίου Αθανασίου Δορμανίου αποτελεί μια πολύτιμη εξαίρεση για την περιοχή.

 ΔΗΜΟΥΛΑΣ
wood

- Οικοδομική ξυλεία
- Ξύλινα δάπεδα
- Σκεποξυλεία

6^ο χλμ. Βερούας - Νάουσαε Γ.Κ. 59100 ΒΕΡΟΙΑ
T. 23310 75678 F. 23310 75679 K. 6932522999
E-mail: dimwood@otenet.gr

Ο ναός βρίσκεται αφύλακτος και συνεπώς επισκέψιμος όλη την ημέρα. Ανήκει ενοριακά ως παρεκκλήσιο στην ενορία του Τριποτάμου Ημαθίας. Η πρόσβαση όμως από το χωριό Τριπόταμος είναι δυσκολότατη. Σήμερα μπορεί να το επισκεφθεί κανείς με την ακόλουθη διαδρομή: Ξεκινώντας από τη Βέροια περνούμε την παλαιά οδό προς Κοζάνη και στρίβουμε δεξιά στη στροφή για Σέλι. Στη διαδρομή βρίσκουμε τη διασταύρωση προς Ξηρολίβαδο και στρίβουμε σε αυτήν αριστερά. Στα 100 μέτρα, αριστερά του δρόμου υπάρχει ανώνυμος οικισμός. Στρίβουμε για να μπούμε στον οικισμό στον μοναδικό ασφαλτοστρωμένο δρόμο του. Στο τέλος του οικισμού ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος τελειώνει και συνεχίζει χαλικόδρομος σε καλή κατάσταση λίγων μόνον μέτρων, ενώ μπροστά μας θα δούμε τον επιβλητικό ναό, σαν ενθύμηση της ευλάβειας των ανθρώπων που έζησαν πριν 3 αιώνες στον τόπο αυτό.

Μαρμάρيني σταυροί από το νεκροταφείο του οικισμού (ημερ. σταυρού 1616).

Τα πηγάδια στο Ξηρολίβαδο

Επιμέλεια: Γιάννης Κ. Τσιαμήτρος

Το Ξηρολίβαδο δεν έχει επιφανειακά νερά στα βοσκοτόπια του, το νερό της βροχής το απορροφά όλο το ασβεστολιθικό πέτρωμα του και μόνο στο οροπέδιο με τα πηγάδια και την λίμνη (Μπάρα) βρίσκουν τα κοπάδια νερό να πιούνε. Επειδή λοιπόν δεν υπάρχουν επιφανειακές πηγές οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να κατασκευάσουν πηγάδια για τις ανάγκες τους. Η τέχνη της κατασκευής των πηγαδιών τώρα έχει πιά εκλείψει. Τα πηγάδια στο Ξηρολίβαδο ήταν πάρα πολλά και διακρίνονταν σε δύο μεγάλες κατηγορίες, 1) σε αυτά που ήταν μέσα στον οικισμό και 2) σε αυτά που ήταν στο τσαϊρι. Βέβαια άλλα από αυτά ήταν κοινοτικά και άλλα ιδιόκτητα.. Μερικοί κτηνοτρόφοι με επικεφαλής κάποιον πλουσιότερο έφτιαχναν από κοινού συνεταιριστικά ένα πηγάδι για το πότισμα των κοπαδιών τους (πηγάδι του φαλκαριού του Χατζηγώγου).

Το κοινοτικό πηγάδι «Μπούνα»

Τα πηγάδια στο χωριό είχαν ποιοτικώς καλύτερο νερό και χρησιμοποιούνταν για πόση και μαγείρεμα. Τα πηγάδια στο τσαϊρι παρείχαν νερό για πλύση και για πότισμα των ζώων. Μοναδική εξαίρεση πηγαδιού στο Τσαϊρι ήταν η Μπούνα (καλό πηγάδι) που παραδόξως παρέχει το καλύτερο ποιοτικώς νερό. Λέγεται ότι ακόμα σε περιόδους μεγάλης ξηρασίας όπου όλα τα πηγάδια στέρευαν, η Μπούνα διατηρούσε κατακάθαρο νερό αρκετό για τις ανάγκες του χωριού. Απο ότι μας λένε οι παλιότεροι στην Μπούνα και στου Ντασταμάνη υπήρχε η περισσότερη «φλέβα» νερού από όλα τα άλλα πηγάδια. Συγκεκριμένα όλοι τότε οι αγωγιάτες και οι κερατζήδες έπαιρναν νερό από το πηγάδι του Ντασταμάνη. Στην Μπούνα τελείται ο επίσημος αγιασμός της ημέρας κατά τον εορτασμό του Προφήτη Ηλία. Εκτός από μερικά πηγάδια τα οποία ήταν κοινοτικά και βρίσκονταν σε δημόσιους χώρους όπως στο Μεσοχώρι, στο Χάνι, στο κάτω Μεσοχώρι, στην

Το κοινοτικό πηγάδι στο Μεσοχώρι

Πηγαδίτσα και κάποια άλλα τα υπόλοιπα ήταν και είναι ιδιόκτητα και αποκαλούνταν με το όνομα του ιδιοκτήτη. Τα πηγάδια εξασφάλιζαν την ύδρευση του χωριού μέχρι την δεκαετία του 1970 οπότε κατασκευάστηκε η δεξαμενή πάνω από τα Σαρακατσάνικα καλύβια και το Ξηρολίβαδο απέκτησε υδρευτικό δίκτυο με νερό που προέρχεται από γεωτρήσεις. Προσωπικά εγώ ανήκω στην γενιά που έζησε την εποχή των πηγαδιών στο Ξηρολίβαδο και τα θυμάμαι με νοσταλγία.. Σήμερα αρκετοί από τους κατόχους των επιχωματισμένων και παραμελημένων πηγαδιών προχωρούν σε εργασίες καθαρισμού και υπέργειες κατασκευές, που τα αναδεικνύουν και πάλι σε αναπόσπαστο στοιχείο της φυσιογνωμίας του Ξηρολιβάδου.

Το κοινοτικό πηγάδι στο Χάνι

Το κοινοτικό πηγάδι στον Γκούμα

Άλλοι επίσης κατασκευάζουν και δικά τους πηγάδια και λόγω παράδοσης αλλά και λόγω της έλλειψης νερού η οποία συνεχίζεται να υφίσταται στους καλοκαιρινούς μήνες. Το νερό έβγαине συνήθως με σχοινί με κουβά. Δεν υπήρχαν τότε βαρούλκα. Αργότερα φτιάχτηκαν σε ορισμένα κοινοτικά πηγάδια αντλίες και για ένα αρκετό διάστημα οι περισσότεροι έπαιρναν το νερό με τις αντλίες, μερικοί όμως νοσταλγοί της άντλησης του νερού με τον κουβά άνοιγαν το σιδερένιο σκέπασμα που κάλυπτε κατά το ήμισυ το χτισμένο πηγάδι και έπαιρναν νερό με αυτό. Πολλές φορές έπεφτε ο κουβάς επειδή κόβονταν το σχοινί και οι άνθρωποι αναγκάζονταν να χρησιμοποιήσουμε την τεχνική με το τσιγκέλι για να βγει ο κουβάς. Η διαδικασία ήταν αρκετά δύσκολη και χρειαζόταν και ο παράγοντας τύχη εκτός της ικανότητας. Η άντληση του νερού με τους κουβάδες, είχε μια ιδιαίτερη γοητεία και μυστηριακότητα την οποία πάντα κρύβουν μέσα τους τα αρχέγονα πηγάδια που φέρνουν σε επικοινωνία τον άνθρωπο με τα τριςβαθα της γης και τα μυστικά της. Μετά τη κατασκευή της δεξαμενής το πηγάδι παραμελήθηκαν και οι αντλίες χάλασαν.

Παλιά υπήρχαν πολλά πηγάδια στο χωριό. Απο ότι μας λένε οι παλιότεροι τα περισσότερα πηγάδια τα βρήκανε κτισμένα, όμως και στην εποχή το μεσοπολέμου είχαν

κτιστεί πηγάδια και οι γεροντότεροι μας πληροφορούν πως τα κατασκεύαζαν. Η διαδικασία ήταν επίπονη και απαιτούνταν ειδικοί μαστόροι. Συνήθως έρχονταν μαστόροι από το Φραγκότσι-ένα χωριό που ήταν στα σύνορα Βερμίου όρους και του οροπεδίου της Κοζάνης αλλά και από άλλα χωριά της Ηπείρου. Οι ντόπιοι δεν έκτιζαν ούτε σπίτια ούτε πηγάδια. Αλλά όλοι οι φίλοι και κάτοικοι του χωριού βοηθούσαν στην κατασκευή των πηγαδιών. Στην αρχή εφόσον διάλεγαν το μέρος άρχιζαν το σκάψιμο και έβγαζαν το χώμα με κουβάδες και σχοινιά, τσαπιά, φτυάρια κασμάδες, ξύλα, βαριές, σφυριά κλπ. Τότε τα σχοινιά (φούνι στα βλάχικα) τα έφτιαχναν συνήθως με γιδίσιο μαλλί. Η εξόρυξη του πηγαδιού ήθελε τέχνη ξεχωριστή για καλή υποστύλωση των τοιχωμάτων του κατακόρυφου κυλίνδρου που όλο και βάθαινε στο χώμα, τη μεταφορά των μπάζων, το κυκλικό χτίσιμο με την κουβαλητή, πελεκημένη, ασβεστόπετρα πάνω σε στέρεο υπέδαφος, την απομάκρυνση του λασπόνερου, τη διαρκή και προσεκτική επιτήρηση της κατασκευής για να προλάβουν το ατύχημα από ξαφνική κατάρρευση των τοιχωμάτων. Έσκαβαν σε βάθος 6-8 μέτρα και στο πάτο σαν θεμέλιο στοιβαζαν και σταθεροποιούσαν ίσιες πέτρινες πλάκες σε διάμετρο περίπου 2 μέτρων αν η διάμετρος του πηγαδιού ήταν 1 μισό μέτρο. Κατόπιν επάνω στα θεμέλια και στο εσωτερικό τοίχωμα έκτιζαν σκέτες πέτρες έτσι ώστε να μπορεί να περνάει το νερό ανάμεσά τους. Στο τέλος επάνω από το έδαφος έμπαιναν ξύλα με καλλιτεχνικό τρόπο, ξύλινο καπάκι και κλειδαριά έτσι ώστε να είναι όμορφα περιποιημένο και προστατευμένο το πηγάδι. Ο κάθε ιδιοκτήτης ήταν ιδιαίτερα προσεκτικός στην προστασία του ενυπάρχοντος νερού διότι το καλοκαίρι το νερό εξαντλούνταν λόγω της μεγάλης χρήσης του. Στο σημείο όπου ήτανε το «βαρκό» μέρος στο Τσαϊρι δεν χρειαζόνταν να σκάψουν πολύ (3-5 μέτρα) και δεν το έκτιζαν με πέτρες γιατί το νερό έβγαине πιο εύκολα λόγω του πηλού που υπήρχε(Ο πηλός έχει την ιδιότητα να συγκρατεί το νερό γιαυτό άλλωστε το μέρος λέγεται βαρκό(υγρό). Τα πηγάδια αυτά δεν είχαν πόσιμο νερό και χρησίμευαν περισσότερο για πλύσιμο.

Το κοινοτικό πηγάδι στο Κάτω Μεσοχώρι

Πειρουνάκης
SERVICE
ΠΟΔΗΛΑΤΑ
ΑΝΤΑΓΓΕΛΙΚΑ

ΚΑΤΑΣΤ.: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 61 ΒΕΡΟΙΑ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤ.: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΟΔ (ΚΑΤΟ ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ)
ΤΗΛ.: 23310 66010 - ΚΙΝ.: 6973405915 - 6975725967

Ο Π.Ο.Ξ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Ξηρολιβάδου ευχαριστεί δημόσια όλους τους επιχειρηματίες Ξηρολιβαδιώτες και φίλους του χωριού για τη συνεχή υποστήριξή τους στη προσπάθεια έκδοσης του περιοδικού "Άρωμα Ξηρολιβάδου" αλλά και στη πραγματοποίηση των εκδηλώσεων που αναδεικνύουν τις παραδόσεις και την κοινωνική συνοχή του Ξηρολιβάδου

 Ιδιωτικό ΚΤΕΟ Βέροιας
κάνει την υποχρέωση
επιθυμία

...πρώτο
...καλύτερο
...φθηνότερο

ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ

τηλ. 2331043333

internet : www.kteover.gr

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ

LIDO

ΑΦΟΙ Ν. ΚΟΥΤΟΒΑ

ΤΗΛ.: 23310 22174

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 61 ΒΕΡΟΙΑ

Αρχείο
Ζωής Καρανίκα

Ξηρολιβαδιώτισσες στο Λύκειο του Μπαζαρτζίκ το 1934

Με χαρά και ενθουσιασμό οι Ξηρολιβαδιώτες συμμετέχουν στην προσπάθεια του ΠΟΞ για την δημιουργία και οργάνωση του φωτογραφικού αρχείου του Ξηρολιβάδου και παραχωρούν συνεχώς και νέες φωτογραφίες που ανασύρονται από τα παλιά οικογενειακά αρχεία και αφού αποθηκευτούν ψηφιακά απο τον Όμιλο, επιστρέφουν στους κατόχους τους. Ενδεικτικά δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος ορισμένες από αυτές.

Ο Δημήτριος Μπουσμπούκης με την σύζυγό του Ευδοξία και τα παιδιά τους Κωνσταντίνο και Μαρκέλλα στο Μπαζαρτζίκ το 1936

Ο Γεώργιος Πράπας με την Χαρίκλεια Καπρίνη και τα παιδιά τους Αδάμο και Νίκο στη Ρουμανία το 1950

Αρχείο
Ελευθερίας Μπακόλα

Αναμνηστική φωτογραφία
από τους αραββώνες
της Αικατερίνης Γάκη
με τον Τάκη Μπέλλα
το 1962 στα Πεύκα

Ο χορός των γεροντισσών
στο Ξηρολίβαδο το 1980.
Φανή Γάκη, Δέσποινα Ζαρκάδα
και Φρειδερίκη Γάκη

Οι αδελφές
Δέσποινα Ζαρκάδα
και Φανή Γάκη
με μιά συγγενισσά τους
από την Ρουμανία
στο Ξηρολίβαδο το 1960

Γαστρονομική πανδαισία στα Πεύκα το 1969

Απογευματινό στην Μπάρα το 1962

Ιππεύοντας στο Τσαϊρι το 1962

Αρχείο
Μαρίκας Γκανίδου

*Ο Αδάμος Χασιώτης το 1941
στην Αλβανία*

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΑΣΙΛΗ ΧΑΣΙΩΤΗ 1934

Αρχείο
Μαρίκας Τσιακτάνη

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΟΥ

Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε στο Ξηρολίβαδο το καλοκαίρι του 1960, η επίσκεψη του Ταξιάρχου Διοικητή Φρουράς Βέροιας ο οποίος συνοδευόταν από την ωραιότερη και κομψότερη σύζυγό του. Στην φωτογραφία αναγνωρίζονται μεταξύ άλλων οι Τάσος Παπαγιαννούλης, Θανάσης Τσιακτάνης, Μέλτης Πράπας και Στέργιος Πράπας

Ξέγνοιαστες στιγμές στα πεύκα περνάει το ζεύγος Θανάση και Μαρίκας Τσιακτάνη με τον γιό τους Γιάννη το καλοκαίρι του 1959. Ο Ηλίας δεν είχε γεννηθεί ακόμα.

ΓΙΟΡΤΕΣ ΒΕΡΜΙΟΥ 2009

Στα πλαίσια του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων του Πολιτιστικού Ομίλου Ξηρολίβαδου για τους θερινούς μήνες του έτους 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την διοργάνωση σειράς εκδηλώσεων με λατρευτικό, πνευματικό, συνεδριακό, κοινωνικό, μορφωτικό, φυσιολατρικό, λαογραφικό, αθλητικό, καλλιτεχνικό και εν γένει πολιτιστικό περιεχόμενο υπό τον γενικό τίτλο «ΓΙΟΡΤΕΣ ΒΕΡΜΙΟΥ 2009».

Όλες οι εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν με επίκεντρο το Ξηρολίβαδο, θα περιλαμβάνουν συμμετοχές από την ευρύτερη περιφέρεια και θα αποσκοπούν στην διαφύλαξη, ανάδειξη και προβολή του μοναδικού κάλους φυσικού περιβάλλοντος και των παραδόσεων που συνδέονται με το όρος Βέρμιο και την ορεινή Ημαθία.

Ο Π.Ο.Ξ. έχει επεξεργαστεί το λεπτομερές πρόγραμμα της διοργάνωσης το οποίο έχει ως εξής:

11 ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

12 ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

13 ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

17 ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

18 ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

19 ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

20 ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

24 ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

25 ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

26 ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

29 ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ

30 ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΕΜΠΤΗ

31 ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ

6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΕΜΠΤΗ

7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ

20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΕΜΠΤΗ

21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

22 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ, ΕΝΑΡΞΗ ΘΕΡΙΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ «ΣΕΡΝΙΤ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΑ ΠΕΥΚΑ

5η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΓΩΝΕΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗΣ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΣ ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ (π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ)

ΕΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΙΩΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ- ΔΕΞΙΩΣΗ

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ - ΙΠΠΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟ ΛΙΒΑΔΙ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

ΑΓΩΝΕΣ ΡΙΨΕΩΝ ΣΤΟ ΛΙΒΑΔΙ - ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΣΤΟ ΙΜΠΛΙ

ΟΜΙΛΙΑ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΑΣΤΡΟΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ ΜΕ ΧΟΡΩΔΙΑ ΔΗΜΟΥ ΜΕΛΙΚΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ & ΕΦΗΒΟΥΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ

ΗΜΕΡΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ - ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΤΕΦΑΝΩΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ(Καθ. Α.ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΚΗΣ)

ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΒΕΤΕΡΑΝΩΝ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΙΚΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΗΜΕΡΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ - ΟΜΙΛΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΧΩΡΙΟΥ

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΛΑΪΚΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

ΝΤΙΣΚΟ ΠΑΡΤΥ

ΕΘΙΜΟ ΛΑΓΓΙΤΑΣ ΣΤΑ ΠΕΥΚΑ

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΞΗΡΟΛΙΒΑΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΟΛΗΣΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΓΛΕΝΤΙ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΑΙΤΩΛΟΥ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ «ΓΙΟΡΤΕΣ ΒΕΡΜΙΟΥ 2009»

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΑΙΤΩΛΟΥ

Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι σε όλη την διάρκεια της θερινής περιόδου θα πραγματοποιούνται μορφωτικές δραστηριότητες του ΠΟΞ με την παράδοση μαθημάτων παραδοσιακών χορών (Ι.Τσιαμήτρος), βλάχικης γλώσσας (Δ.Γεωργίου), γαλλικής γλώσσας (Α.Κόγια), ιταλικής γλώσσας (Σ.Γκάλαβου) και κιθάρας (Δ.Πίκος)

Τέλος πρέπει να συνυπολογιστεί ότι στις ως άνω προγραμματιζόμενες δραστηριότητες του ΠΟΞ προστίθεται και η συμμετοχή σε εκδηλώσεις άλλων αντιστοίχων φορέων που πραγματοποιούν επίσημες επισκέψεις στο Ξηρολίβαδο και μεταφέρουν μέρος των δραστηριοτήτων τους εκεί. Για κάθε ενδεχόμενη τροποποίηση του προγράμματος θα υπάρξουν έγκαιρες ανακοινώσεις.

ΟΠΑΠ

www.kambasystem.gr

kambasystem@yahoo.gr

ΑΦΟΙ ΚΑΜΠΑ

ΚΑΜΒΑΣΥΣΤΗΜ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

**ΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΕΣ
ΠΟΡΤΕΣ**

Γιώργος Καμπάς κιν. 6974879644

Εργοστάσιο: Επαρχ. Οδός Αγ.Βαρβάρας-Ασωμάτων • Τηλ/Φαχ: 23310 61002